

AP09562567 «Неврологиялық аурулар құрылымындағы SARS-CoV-2 инфекциясының салдарын бағалау»

Өзектілігі

Бүгінгі таңда коронавирустық инфекция пандемиясы ең өзекті мәселе болып табылады. Әдебиеттерге сәйкес, зерттеу кезінде дебютке, аурудың ағымына көбірек көңіл бөлінеді, негізінен алғанда сұрақтары зерттелмеген күйінде қалады, әсіресе неврологиялық аурулар тұрғысынан.

COVID-19 пациенттерінде неврологиялық белгілердің таралуы анағұрлым айқын болды, дегенмен бұрын болған неврологиялық жағдайлар кезінде COVID-19 ауыр инфекцияларымен байланысты болды. COVID-19 диагнозы қойылған және ауруханаға жатқызылған пациенттерге жақында тексеру жүргізу кезінде 4014 пациенттің 8% - ы бұрын неврологиялық ауруларға шалдыққан, дегенмен бұл талдау негізінен бұрын инсульт алған науқастарға бағытталған. Бір қызығы, алдыңғы неврологиялық жағдайлары бар науқастарда ауруханаға жатқызудың алғашқы 10 күнінде тыныс алу белгілері жақсаруы өте аз және неврологиялық аурулары жоқ бақылау тобымен салыстырғанда жедел респираторлық дистресс синдромының даму қаупі едәуір артады. Бұрын болған неврологиялық жағдайлар нашар нәтиже бергенімен, SARS-CoV-2 инфекциясынан кейінгі неврологиялық асқынулардың жиілігі де жоғары. Ауруханаға жатқызылған COVID-19 пациенттерінің ішінде неврологиялық асқынулар 6% - дан 36% - ға дейін. Сонымен қатар, гипоксиялық ишемиялық энцефалопатия бір сериядағы пациенттердің 20% - ы байқалды. ОЖЖ биологиялық қасиеттері коронавирустық инфекциялардан туындаған неврологиялық зақымданудың өршуіне ықпал етеді. ОЖЖ тығыз паренхималық құрылымға ие және оның қан тамырларының өткізгіштігінің әдеттегі болмауы вирустық инвазияға кедергі болып табылады. Егер SARS-CoV-2 ұзақ уақыт бойы орталық жүйке жүйесінде жасырын күйде болса, SARS-CoV-2 жасырын инфекциясы салдарынан қалпына келтірілген пациенттер арасында неврологиялық аурулар қайтадан пайда болуы мүмкін, өйткені неврологиялық асқынулар туралы ату кеш және әлі белгісіз.

Жобаның мақсаты: коронавирустық инфекцияның неврологиялық әсерін, биохимиялық көрсеткіштердің өзгеруін және олардың арасындағы байланысты анықтаңыз

Күтілетін нәтижелер

Зерттеу барысында COVID-19 неврологиялық көрініске әсерін бағалау жүргізіледі. COVID-19 бастан өткерген неврологиялық бұзылулары бар адамдарда аларминдер, тотығу метаболизмінің маркерлері концентрациясының тәуелділігі айқындалатын болады.

Зерттеу тобы

Клюев Д.А.- медицина ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, биомедицина кафедрасы меңгерушісі. Author ID в Scopus [56611901600](#); Researcher ID Web of Science [AAR-8125-2021](#); ORCID ID [0000-0003-2012-2227](#); Researcher ID in Publons [AAR-8125-2021](#)

Калиева Ш. С. - медицина ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор Клиникалық фармакология және дәлелді медицина кафедрасы меңгерушісі кафедра,

Author ID в Scopus 56650923400; Researcher ID Web of Science [A-9107-2019](#); ORCID ID [0000-0003-1252-8657](#); Researcher ID in Publons [A-9107-2019](#)

Кульбаева З.Д. - дәрігер-невролог, PhD докторант КеАҚ ҚМУ.

Қол жеткізілген нәтижелер:

«N8 емхана» ЖШС-нің неврологиялық кабинетінде 18 жастан асқан адамдарға неврологиялық тексеру жүргізілді. Респонденттер коронавирустық инфекциядан зардап шеккеннен кейін неврологиялық тапшылық белгілерімен анықталды.

Әлеуетті пайдаланушылар үшін ақпарат.

Алынған нәтижелер жүйке аурулары жүйесіндегі коронавирустық инфекцияның салдарын диагностикалау және емдеу әдістерін жетілдіруге мүмкіндік береді. Өтініштер - неврология, клиникалық биохимия.